

SOCIAL OMSORG

Utredare

Jennifer Lendeng

ÄLDRENÄMNDEN

2025-09-18

Taxa och avgifter för äldrenämndens område 2026

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa *Taxa och avgifter inom äldrenämndens område 2026*, daterad den 11 augusti 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att *Taxa och avgifter inom äldrenämndens område 2026* ska gälla från och med den 1 januari 2026 och ersätta tidigare taxa beslutad av kommunfullmäktige den 25 november 2024, § 170.
3. Kommunfullmäktige beslutar att *Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgifter inom socialtjänsten i Täby kommun*, beslutad av kommunfullmäktige den 24 november 2014, § 134, upphör att gälla den 31 december 2025.

Sammanfattning

Kommunerna får som huvudregel ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL. Om det är fråga om tjänster eller nyttigheter som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Taxa för tjänster och nyttigheter som kommunen tillhandahåller till enskilda fastställs av kommunfullmäktige. Taxebeslutet fungerar som en norm som bestämmer avgiften i varje enskilt fall.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 november 2024, § 170, om *Taxa och avgifter för äldreomsorgen i Täby kommun*. Taxan har tillämpats sedan den 1 januari 2025 och nu föreslås *Taxa och avgifter inom äldrenämndens område*

2026 ersätta tidigare beslutad taxa av kommunfullmäktige den 25 november, § 170.

Paragrafändringar med hänvisning till den nya socialtjänstlagen (2025:400) har gjorts. Innehållet *Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgifter inom socialtjänsten i Täby kommun*, beslutad av kommunfullmäktige den 24 november 2014, § 134, har i tillämpliga delar infogats i taxan. Därför förslås kommunfullmäktige besluta att tillämpningsanvisningarna upphör att gälla. Vidare har redaktionella förändringar gjorts i *Taxa och avgifter inom äldre nämndens område 2026*.

Ärendet

Kommunerna får som huvudregel ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL. Om det är fråga om tjänster eller nyttigheter som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Taxa för tjänster och nyttigheter som kommunen tillhandahåller till enskilda fastställs av kommunfullmäktige. Taxebeslutet fungerar som en norm som bestämmer avgiften i varje enskilt fall.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 november 2024, § 170, om *Taxa och avgifter för äldreomsorgen i Täby kommun*. Taxan har tillämpats sedan den 1 januari 2025 och nu föreslås *Taxa för avgifter inom äldre nämndens område 2026* ersätta tidigare beslutad taxa av kommunfullmäktige den 25 november 2024, § 170.

Kommunfullmäktige beslutade om *Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgifter inom socialtjänsten i Täby kommun* den 24 november 2014, § 134. Tillämpningsanvisningarna beskriver bland annat principerna för avgiftsuttag och debitering av socialtjänstens insatser. Tillämpningsanvisningarna har löpande kompletterats vid behov och den senaste versionen är daterad den 4 maj 2018. Principerna från tillämpningsanvisningarna har lyfts över till *Taxa och avgifter inom äldre nämndens område 2026*.

Ny socialtjänstlag

En ny socialtjänstlag trädde i kraft den 1 juli 2025 och ersatte tidigare socialtjänstlag. Syftet med den nya socialtjänstlagen är att skapa en långsiktigt, hållbar, mer förebyggande kunskapsbaserad socialtjänst. Den nya

socialtjänstlagen har genomgått en övergripande språklig och redaktionell modernisering för att lagen ska bli mer överskådlig och lättare att tillämpa.

Då den nya lagen har omarbetats innebär det förändringar i paragrafhänvisningar som påverkar taxa och avgifter för äldre nämndens område. Därför har ändringar i paragrafhänvisning gjorts för att anpassas till den nya lagen.

Förslag på ändringar och tillägg

Nedan redovisas ändringar och tillägg. Utöver dessa har redaktionella ändringar gjorts.

Rubricering av taxa och avgifter ändras från *Taxa och avgifter för äldreomsorg i Täby kommun* till *Taxa och avgifter inom äldre nämndens område 2026*.

Kapitel 3

Avsnitt 3.1 Hemtjänst, kompletteras med ett stycke från tillämpningsanvisningarna för att tydliggöra debitering, och som lyder: "Debitering sker för utförda insatser upp till maxtaxa för omvårdnad. För serviceinsatser i ordinärt boende debiteras en fast månadsavgift för varje serviceinsats som utförts. Avgifter för serviceinsatser debiteras per hushåll."

Avsnitt 3.2 Särskilt boende samt bostad med särskilt stöd, kompletteras med att bostad med särskilt stöd även omfattas. Avsnittet kompletteras med nytt stycke från tillämpningsanvisningarna för att tydliggöra hur omsorgsavgift debiteras: "Omsorgsavgift debiteras per månad från och med inflyttningsmånad till och med utflyttningsmånad. Om insats påbörjas efter den 15:e eller avslutas före den 15:e debiteras halv omsorgsavgift den månaden." I samma avsnitt kompletteras tabell 3 med ny insatstyp "Reducering av omsorgsavgift vid frånvaro".

Avsnitt 3.3 Korttidsboende, får ett nytt stycke som är från tillämpningsanvisningarna och tydliggör hur debitering sker: "Omsorgsavgift debiteras från och med dag när insatsen påbörjas till och med dag före insatsen avslutas."

I avsnitt 3.5 beskrivs numera välfärdsteknik. För att tydliggöra avgift för 80 år och äldre om välfärdsteknik formuleras följande: "Personer 80 år och äldre omfattas inte av avgiften för välfärdsteknik om trygghetslarm är den enda beviljade välfärdstekniken. Avgiftsbefrielsen inträder från och med det år den enskilde fyller 80 år."

I tabell 6 Avgift för välfärdsteknik, tas stycket bort att välfärdsteknik omfattar personer -79 år, detta eftersom trygghetslarm sedan tidigare är avgiftsfritt från och med det år den enskilde fyller 80 år.

Kapitel 4

Boendeavgiften flyttas till kapitel fyra då den tidigare beskrevs i kapitel fem.

Avsnitt 4.1 får ett nytt stycke om debitering som tydliggörs och lyder:

”Boendeavgift debiteras från och med inflyttningsdag till och med dag då insatsen upphör. Utöver detta debiteras i aktuella fall måltidsavgift.” Detta har lyfts från tillämpningsanvisningarna.

Kapitel 5

Kapitel fem beskriver beräkning av omsorgsavgift, avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL, detta beskrevs tidigare i kapitel sex.

Kapitlet inleds med att i andra stycket tydliggöra fastställande av avgifterna genom följande formulering: ”Det är primärt kommunens ansvar, vid fastställande av avgifterna i det enskilda fallet, att utreda om den enskilde har behov av ett förhöjt minimibelopp samt om avgifterna måste sättas ned. Uppgifterna om de individuella behoven måste den enskilde själv meddela kommunen.”

Nya stycken 5.1 – 5.7 lyfts in i taxan där en del tydliggjorts utifrån taxan 2025 medan andra delar lyfts in från tillämpningsanvisningarna.

Kapitel 6

Kapitel sex beskriver måltidsavgift, tidigare beskrevs det i kapitel sju.

Ett nytt stycke läggs till i första stycket från tillämpningsanvisningarna som lyder:

”I måltidsavgiften ingår specialkost och näringstillskott. Enskild som behöver näringslösning via sond debiteras måltidsavgift.”

Ett nytt stycke läggs till med beskrivning hur beräkning av avgift sker: ”Vid beräkning av avgift per måltid justeras beloppen så att den sammanlagda summan per dygn motsvarar dygnsavgiften.”

Nytt stycke 6.1 Särskilt boende och bostad med särskilt stöd, som lyfts från tillämpningsanvisningarna läggs till med formuleringen: ”Måltidsavgiften debiteras per dygn och kan inte delas upp per måltid. Måltidsavgift debiteras från

och med inflyttningsdag till och med dag före utflytt. I måltidsavgiften ingår specialkost och näringstillskott.”

Nytt stycke 6.2 Korttidsboende som lyfts från tillämpningsanvisningarna med formuleringen: ”Måltidsavgiften debiteras per dygn och kan inte delas upp per måltid. Måltidsavgift debiteras från och med inflyttningsdatum till och med dag före utflytt. I måltidsavgiften ingår specialkost och näringstillskott.”

Ett nytt stycke 6.4 Reducering måltidsavgift, som kommer från tillämpningsanvisningarna och som lyder: ”I de fall måltidsavgift debiteras per dygn reduceras måltidsavgiften endast vid frånvaro helt dygn med belopp motsvarande måltidsavgiften dividerat med 30. En förutsättning är att den enskilde är borta hela dygnet.”

Kapitel 7

Kapitlet som finns i avsnitt 4.1 i *Tax och avgifter inom äldreomsorgen i Täby kommun*, flyttar och blir ett eget kapitel. Rubriceringen av kapitlet ändrar också namn till ”Borttappad eller ej återlämnad utrustning”.

I första stycket omformuleras andra meningen till: ”Avgiften för borttappad eller ej återlämnad utrustning får inte överstiga kommunens självkostnad och är kopplad till kommunens avtal om utrustning och förändras löpnade vid förändring av avtalet. Kommunen ska vid önskemål från den enskilda utan dröjsmål redogöra för kommunens självkostnad.”

I tabellen tas formuleringen ”fastställs årligen” bort eftersom kommunens avtal kan förändras löpande.

Kapitel 8

Nytt kapitel som beskriver att enstaka och turbundna resor till och från beviljad verksamhet är avgiftsfria. Vidare är även transport av avliden från boende också avgiftsfri. Samt att omsorgs- och serviceinsatser som ges med stöd av LSS är avgiftsfria.

Kapitel 10

Kapitel 10 kompletteras med följande stycken för att tydliggöra överklagan: ”Beslut om kommunens taxa fattas av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges beslut kan överklagas av alla kommunmedlemmar och bli föremål för s.k. laglighetsprövning enligt kommunallagen.”

Samt ett nytt stycke: "Avgift för övriga insatser som ges med stöd av SoL kan endast laglighetsprövas med stöd av 10 kap. KL, med så kallat kommunalbesvär. Det innebär att förvaltningsrätten granskar att beslutet är fattat i enlighet med gällande lagrum och riktlinjer. Någon individuell prövning av beslutet görs däremot inte."

Kapitlet får också ett nytt stycke 10.1 som beskriver retroaktiv debitering och betalning.

Kapitel 11

Tabellen i kapitel 11 har uppdaterats med uppgifter för år 2026.

Ekonomiska överväganden

Det finns inga ekonomiska konsekvenser att ta hänsyn till. Ändringarna beskrivna ovan syftar till att sammanfoga regleringar från två styrdokument till ett, och innebär inga förändringar i debitering av avgifter jämfört med tidigare. Förslaget är därmed kostnadsneutralt för såväl kommunen som för den enskilde.

Claes Lagergren
Socialchef

Sara Eriksson
Stabschef

Bilagor

1. Taxa och avgifter inom äldre- och våldshälsöändens område 2026, daterade den 11 augusti 2025
2. Tillämpningsanvisningar för beräkning av avgifter inom socialtjänsten i Täby kommun, daterade den 4 maj 2018

Expedieras

Kommunstyrelsen

Utredare Jennifer Lendeng